

[Ministeren for Landbrug og Fiskeri.]

at kunne føre den ud i Livet. Tilbage er egentlig kun at faa nogle Forhandlinger med de interesserede Parter — der kan jo altid i saadanne Spørgsmaal være Ting, der skal forhandles.

Det, jeg altid har frygtet — og for Resten i nogen Grad frygter endnu —, er, at disse Undersøgelser paa dette Tidspunkt ikke vil være i Stand til at give noget virkeligt Billede af Trangen til Tillægsjord. Og dette Indtryk faar jeg bekræftet, synes jeg, naar jeg taler med Sagskunds-kaben. Man maa nemlig ikke glemme, at hidtil har det været saaledes — hvad jeg tidligere har gjort opmærksom paa fra dette Sted —, at alle, der blev spurgt, om de vilde have mere Jord, sagde ja. Saadan vil Tilfældet altid være under opadgaaende Konjunkturer, som der har været under Krigen, og derfor anser jeg det for absolut givet, at et meget stort Tal af dem, der hidtil har ønsket mere Jord, ikke vil gøre det om 2—3 Aar for Eksempel. Jeg er derfor ikke sikker paa, at det er noget helt rigtigt Billede, vi faar frem. Saa kan man sige, at det er i og for sig ogsaa underordnet, for i værste Fald, ja, saa er Undersøgelsen altsaa spildt; men ingen kan have noget imod, at den finder Sted.

I øvrigt har jeg den Opfattelse, at i mangfoldige Tilfælde er Problemet de „indeklemte Husmænd“ i langt højere Grad et Spørgsmaal om en anden Driftsform, end det er et Spørgsmaal om Tillægsjord. Jeg ser saadan paa det — det synes jeg, man har Erfaring for —, at der i dette Land er alt for mange Smaabrug, der drives, som om de var større Gaarde, og der er for mig ingen Tvivl om, at der her ligger en stor Opgave og venter paa de Folk, der har med Uddannelsen af Landbougdommen at gøre.

Men som sagt, jeg haaber med Henblik paa disse Udvalgs Nedsættelse at kunne komme med et Resultat, der vil være i Stand til at tilfredsstille til alle Sider. Jeg kan altsaa give Tilslutning til, at disse Udvalg nu bliver nedsat, for at de paa-gældende Undersøgelser kan blive foretaget, saaledes at man bliver i Stand til at danne sig et Billede af Trangen til Tillægsjord. Og saa kan vi til sin Tid drøfte de Problemer, der hænger sammen hermed.

Maa jeg om selve Udstykningsen slutte sig, at jeg er fuldstændig enig med det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaard, naar han siger, at der ret hurtigt maa kunne stilles Jord til Raadighed fra Ejendomme, som Staten allerede raader over eller vil faa Raadighed over i en nær Fremtid. Jeg kan

oplyse at Statens Jordlovsudvalg raader over meget betydelige Arealer. Der er i Øjeblikket mellem 19 000 og 20 000 ha under Jordlovsudvalgets Administration. Nu er det naturligvis vanskeligt at sige, hvor meget af disse Arealer der er det, man kalder for udstykningsmodne, men jeg har bedt om en Opgørelse, og af den viser det sig, at af disse saakaldte udstykningsmodne Arealer er der Nord for Limfjorden 600 ha, og i den lille Vildmose er der planlagt en Udstyknings paa 1 800 ha; det gælder dog her, at man først regner med, at det er udstykningsmodent om 3 Aar. I det gamle Land i øvrigt er der delvis til Raadighed efter foretagne Jordfordeling 250 ha. Endvidere er der anvendt og skal anvendes til Kolonihaver i det gamle Land 124 ha. I Sønderjylland er der ved Domænegaardenes Bortforpagtning taget Forbehold om 94 ha til Udstyknings, og ved Nyforpagtninger kan der yderligere regnes frataget 150 ha; og saa er der endvidere i Sønderjylland delvis efter foretagne Jordfordeling til Raadighed yderligere 450 ha. Hertil kommer altsaa den meget store Reserve paa rundt regnet 16 000 ha, som jeg nævnte før, og som det vil føre for vidt at gaa i Enkeltheder med.

Jeg vil gøre opmærksom paa, at hvad angaar Udstykningsen og dens Fremtidsudsigter, finder jeg for mit Vedkommende, at Forholdet er det, at det foreløbig ikke nær saa meget er Jordproblemet som Bygge- og Etableringsomkostningerne, der volder Vanskeligheder. Ser man paa disse Omkostninger, er Forholdet det, at for Byggekostninger for Husmandsbrug var der fra Oktober 1944 til Oktober 1945 en Stigning paa 6,2 pCt. Endnu mere grelt tegner det sig, hvis vi tager Indeks for Byggekostninger for 1938; da var Tallet 205, men i 1945 var det steget til 412, saaledes at der i Forhold til 1938 er en Stigning paa godt 100 pCt. Det vil sige, at et Husmandsbrug, der i 1914 kunde opføres for 6 000 Kr., i Oktober 1945 koster lige ved 25 000 Kr. Dertil kommer saa naturligvis ogsaa Vanskelighederne ved i det hele taget at faa Materialer til Byggeri, og ogsaa herom vil der i de nærmeste Dage blive forhandlet med Byggenævnet.

Jeg skal sluttelig om dette Spørgsmaal sige, at jeg kan gentage, hvad jeg tidligere har sagt, at jeg gerne ser Udstykningsen i Gang paa ny, men skal det kunne lykkes, er jeg tilbøjelig til at gaa ud fra, at det bliver nødvendigt at finde en vis Form for et Byggetilskud, der kommer til at staa som en Spærreprioritet i Ejendommen, der for-